

ROERKERKNIEUWS - Sacramentsdag

editie 204 (1 juni 2024) – www.roerkerken.nl

de 'uitloop' van Pinksteren

Officieel geldt het Pinksterfeest als de afsluiting van de Paastijd. Hoewel het Pinksteroctaaf officieel met de liturgievernieuwing na het tweede Vaticaanse Concilie is afgeschaft (en daarmee eigenlijk ook 'tweede Pinksterdag'), vormt datzelfde Pinksterfeest ook de opmaat voor de viering van enkele kerkelijke (hoog-)feesten. Daarvan zijn zowel het eerste als het laatste feest echter het onbekendst. Het eerste omdat het nog maar 'pas geleden' werd ingevoerd, namelijk naar aanleiding van het 'jaar van de priester' dat in 2010 werd gehouden. Daaraan herinnert het *Feest van Christus Hogepriester* dat in ons land met ingang van 2014 op de donderdag na Pinksteren wordt gevierd. Een week later vieren wel al 'wat langer' (zeg maar gerust 'sinds mensenheugenis') het (hoog-)feest van het heilig Lichaam en kostbaar Bloed des Heren, kortweg ook wel '*Sacramentsdag*' genoemd. Omdat dit in ons land - in tegenstelling tot bijvoorbeeld Duitsland geen vrije dag is, wordt dit feest bij ons op de zondag daaropvolgend gevierd, temeer daar dit feest ook traditiegetrouw met het houden van een Sacramentsprocessie gepaard gaat. Dit feest werd in 1248 op instigatie van de pas in 1869 heilige verklaarde Juliana van Cornillon (1193-1258) in het bisdom Luik ingevoerd, terwijl het in 1264 door paus Urbanus IV voor de hele kerk verplicht werd gesteld. Dan volgt de week erop, op vrijdag, het (*hoog-*)feest van het H. Hart van Jezus. Dit feest heeft haar wortels in het zeventiende eeuwse Frankrijk (Paray-le-Monial), waar de H. Margaretha Maria Alacoque (1647-1690) als religieuze van de Orde der Visitandinnen bijzondere openbaringen inzake de verering van Jezus' H. Hart ontving. Mede via haar geestelijke leidsman Claude de la Colombière SJ (1641-1682) begon de devotie tot Jezus' H. Hart zich over de wereld te verspreiden. Het was paus Clemens XIII die in 1765 het H. Hartfeest officieel erkende. Paus Pius IX schreef het in 1856 voor de hele Kerk voor en verhoogde het ook in (liturgische) rang. De 'Pinksterlijke feestcyclus' wordt daags na het H. Hartfeest afgesloten met het *feest van het Onbevlekt Hart van Maria*, het feest dat paus Pius XII in 1942 op 22 augustus instelde bij gelegenheid van de 25^e verjaardag van de verschijningen in Fatima. Het was bij gelegenheid van de liturgievernieuwing na het tweede Vaticaanse Concilie dat dit feest een nieuwe plek kreeg, daags na het H. Hartfeest. Omdat dit op een zaterdag valt en er op de meeste plaatsen die dag geen (ochtend-)mis meer gevierd wordt (de avondmis geldt immers als vooravond van de zondag), krijgen de meeste mensen helaas weinig of niets meer van dit feest mee.

Gelukkig geldt de hele junimaand nog als H. Hartmaand, een periode bij uitstek om de Heer te danken voor zijn grote liefde, dat Hij aan het kruis voor ons zijn leven heeft gegeven. Dat doen we trouwens telkens als we Hem ontmoeten en ontvangen in de H. Eucharistie, als Hij ons zijn Hart geeft en zijn liefde bewijst. Ook de eerste vrijdag van de maand is aan het H. Hart toegewijd. Daarom wordt die dag in het Duitse taalgebied ook wel Herz-Jesu-Freitag genoemd, de dag waarop traditiegetrouw de H. Communie aan de zieken en andere aanhuis-gebondenen gebracht ('thuiscommunie'). Dat heeft alles te maken met Jezus' beloften aan voornoemde H. Margaretha Maria Alacoque: *"Ik beloof, in de overmatige barmhartigheid van Mijn Hart, dat Zijn almachtige liefde aan allen, die op negen achtereenvolgende eerste vrijdagen van de maand communiceren, de genade van de eindvolharding zal schenken; zij zullen niet in Zijn ongenade sterven, noch zonder de heilige sacramenten te*

ontvangen; in dat laatste ogenblik zal Mijn Hart voor hen een veilige schuilplaats zijn” (1675).

(Sittardse) Bedevaart naar Kevelaer (9 september)

Ieder jaar organiseert de Broederschap Sittard-Kevelaer een druk bezochte bedevaart naar Kevelaer, naar het genadebeeld van Maria, de troosteres der bedroefden. De eerste bedevaart vanuit Sittard naar Kevelaer dateert van 1669. Daarmee is deze bedevaart niet alleen een van de grootste, maar ook een van de oudste bedevaarten vanuit Nederland naar deze bekende bedevaartsplaats. Er zijn opstapplaatsen in verschillende plaatsen – waaronder al vele jaren in Montfort – waarna alle bussen naar Kevelaer gaan. Het programma in Kevelaer is als volgt:

10.15 uur	Aankomst in Kevelaer, waarna processie naar de basiliek
10.30 uur	Hoogmis in de basiliek, waarna processie naar de Kaarsenkapel
12.00 uur	Middagmaal in het Priesterhuis voor de begeleiders
13.45 uur	biechtgelegenheid in de Biechtkapel (tot 14.30 uur)
15.00 uur	Grote Kruisweg in het Mariapark en kleine Kruisweg in de Pax Christikapel
17.30 uur	Plechtig Lof in de Basiliek

Aansluitend trekken we in processie langs de Genadekapel en daarna gaan we weer terug naar de bussen voor de terugreis naar huis. Voor opgave kunt U terecht bij de parochiebureaus. Bij voldoende belangstelling kunnen ook anderen opstapplaatsen afgesproken worden.

Werk aan de kerk

Inmiddels is de westgevel van de Berger Mariakapel gevoegd. Nu is het wachten op de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden aan het hout, met name de (onderkant van de) buitendeur van de Mariakapel is er slecht aan toe. In Herkenbosch moeten op grote hoogte de nodige mergelstenen vervangen worden. Daarom verscheen er weer op 7 mei weer een grote kraan bij de kerk. Die werkzaamheden moesten eerder vanwege een uitvaart op 26 april j.l. uitgesteld worden. Dit onderhoud geschiedt in het kader van de SIM ('Subsidie Instandhouding Monumenten'). In datzelfde kader wordt op dit moment de zuidgevel van de kerktoren in Vlodrop opnieuw gevoegd. Ook aan de Posterse Matthiaskerk moet er nog het nodige gebeuren. Maar omdat dit geen rijksmonument is, moeten we de daarmee gepaard gaande kosten als parochie helemaal zelf ophoesten. Dat zal nog ene hele kluit worden, gezien onze steeds benarder wordende financiële positie (zie Roerkerknieuws 203).

de St. Janskloes (I)

Werd de St. Matthiasparochie van Posterholt in 1803 opgericht (afgesplitst van Vlodrop), de St. Jansparochie van het aan de overzijde van de grens gelegen Haaren werd een jaar later (1804) opgericht als een afsplitsing van Waldfeucht (Althaaren, Soperich en Driesch) en van Kirchhoven (Haas en Haaserdriesch). Net zoals in Posterholt stond er ook in Haaren (in de zogenaamde 'Ronkert') al eerder een kapel, die nog altijd bekend staat als de 'St. Janskloes'. Hierbij ging het waarschijnlijk van oudsher om een 'eigenkerk', behorend tot de Kitscherhof die in 1276 voor het eerst genoemd wordt: "curia seu villa dicta Kirenz", een Gelders leengoed in het ambt Montfort. We komen dit leengoed in de loop der tijden onder verschillende namen tegen: "Kiren, Kirenz, Kerensen, Keritzem, Krytzem, Kyrτισsem, Kyrentschem, Keyrentzen" en ook al wel als "Hof an der Clausen". De eigenaars van deze hoeve bezaten ook het collatierecht van deze kapel, dat wil zeggen dat zij het voorrecht hadden de bedienaren van deze kapel ter benoeming voor te dragen. Het is niet bekend

wanneer de kapel gebouwd is. Dat moet op zijn vroegst in de achtste eeuw zijn geweest toen in St. Odiliënberg de basis werd gelegd voor de missionering van het Maasland. Zoals het zich thans laat aanzien was de Kitcherhof al in 1277 eigendom van het Berger klooster en later St. Petruskapittel. Nog in het jaar 1356 had het Berger kapittel inkomsten uit een stuk land dat bij de kapel lag: “bonum Ter Clusen unum bonarium”. In 1520 kocht Heinrich Hack van Sambeek, de toenmalige eigenaar van de Kloeserhof (‘Keyrentzen’), een jaarrente van 10 malder oftewel 9 Rijnse gulden dat inmiddels van het St. Petruskapittel op de priorij van H. Graf te St. Odiliënberg was overgegaan. Hij verkocht de hoeve aan Jakob von Hanxler, ambtman te Millen. Het was een van zijn nakomelingen, Wilhelm von Hanxler uit Gangelt, die de hoeve in 1623 aan Charlotte van den Bergh (van kasteel Annendael) verkocht (zie Roerkerknieuws 176). Op 25 augustus 1328 werd in Avignon een aflaatbrief uitgevaardigd waarin 10 bisschoppen verklaarden dat alle weldoeners en bezoekers van de ‘capella St. Johannis Baptistae in Kerensem’ (die toen al een ‘oeroude bedevaartsplaats’ werd genoemd) onder de gebruikelijke voorwaarden mochten rekenen op een aflaat van 40 dagen (Kritzraedt: *Annales Gangeltenses* [2005] deel I blz.138-139, deel II blz. 296-299). In een visitatieverslag uit 1550 heet het dat er in de St. Janskloes wekelijks twee gestichte missen werden gelezen en dat de bedienaar daarvoor jaarlijks 9 ½ malder en ½ vat rogge en 2 malder en ½ vat haver kreeg. In 1768 kreeg de rector jaarlijks 5 malder en 2 vat rogge, 2 malder en 3 vat haver, 7 rijksdaalders in goud, 13 ¼ pinten koolzaad. Daarvoor diende hij op alle zon- en feestdagen een mis te lezen en te preken, de kapel te onderhouden en voor de altaarbenodigdheden (waaronder misgewaden) te zorgen. De bedienaar van de kapel werd als kapelaan (vicarius) van Waldfeucht beschouwd; hij diende ook bij de kapel te wonen en aldaar onder verantwoordelijkheid van de pastoor van Waldfeucht de zielzorg uit te oefenen. Toch kwam de pastoor van Waldfeucht ook zelf wel eens naar de kluis om er de mis te doen, met name bij uitvaarten, aangezien er ook rond de kapel werd begraven. Over de (verdeling van de) inkomsten van de kapel was er nog wel eens onenigheid. Duidelijkheid was er in ieder geval over de offergaven bij gelegenheid van het St. Jansfeest: die kwamen de rector toe. Als de pastoor met biechthoren kwam uithelpen of de rector bij een hoogmis (met preek) verving, dan kreeg hij daarvoor een goudgulden, inclusief middagmaal. De koster kreeg voor zijn werk vijf stuiver. wordt vervolgd

Personalia

Medio mei werd tijdens de wekelijkse gymavond van de Posterse gymclub ‘Slank en Lenig’ trainer **Sjra Wassen** vanwege zijn vele verdiensten verrast met de gouden legpenning met oorkonde van de Sport- en Cultuurraad Posterholt (SCRP). Die verdiensten heeft hij vooral op sportief gebied, maar daarnaast was hij tot de Coronacrisis ook nog jarenlang als collectant voor de Posterse St. Matthiasparochie actief.

Op (Drievuldigheids-)zondagmorgen 26 mei j.l. ontvingen in de St. Martinuskerk in Vlodrop de volgende kinderen uit Vlodrop hun Eerste Heilige Communie: **Jane Agterberg, Kyan Agterberg, Caelynn Classens, Lennan Geraedts, Lotte van Helden, Sara Küppers, Anna, Willemsen, Johan, Willemsen en Lina Willemsen** en de volgende kinderen uit Melick: **Averery Aerdts, Jana Bongers, Jesse Cuijpers, Marjolein van Heugten, Faye Ramakers, Keet Muijsers, Len Schmitz, Jasmijn Schreurs en Yana Schroën**.

Op vrijdagmiddag 31 mei j.l. deden we vanuit de Berger basiliek **Gertruda Maria (Truus) Rutjens-van Eck (1939-2024)** uitgeleide. Geboren en getogen op een boerderijtje aan de

Oude Keulse Baan ('Melickerhei'), als jongste in een gezin met zeven kinderen, maakte ze al op jonge leeftijd niet alleen de oorlog, maar ook de evacuatie naar Raalte mee. Na haar schooltijd bij de Kapel in 't Zand begon ze mee te helpen op de kuikenhouderij die haar ouders na de oorlog begonnen waren, maar toen bleek dat dat niets voor haar was, ging ze buitenshuis werken, met name in een naaiatelier in Roermond en als poetshulp op een kantoor in Melick. Haar man Lambert Rutjens uit 't Reutje leerde ze kennen toen hij op het nabijgelegen EMS-terrein naar het voetballen kwam kijken. Ze trouwden begin 1960 en stichtten in St. Odiliënberg aan de Irenestraat een gezin dat met zes kinderen werd gezegend, waarvan dochter Maria hen echter begin 1966 kwam te ontvallen. Terwijl Lambert in de bouw de kost verdiende zorgde Truus thuis met hart en ziel voor haar gezin. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat was ze voor haar kinderen in de weer. Ook nadat de kinderen het ouderlijke nest hadden verlaten, bleef ze een bezig bij, met name in haar tuin. Ook ging ze er graag op uit, al was het maar om met deze of gene een praatje te maken. Van jongs af aan had ze een grote passie voor motorcross. Als dat op TV kwam, moest daar al het andere voor wijken. De viering van hun 60-jarig huwelijksfeest, met carnaval 2020 - vlak voor het uitbreken van de Coronacrisis - was hoogtepunt van hun leven, met een bezoek van de burgemeester, een rondrit door het dorp in een cabrio en een 'receptie' in de fanfarezaal in 't Reutje. Vorig jaar zomer werd het 63-jarige bruidspaar door L1 geportretteerd in het kader van de serie 'in voor- en tegenspoed' (<https://www.youtube.com/watch?v=8IsVz8utcE0>). Een ongelukkige val leidde recentelijk het einde van haar leven in. In het ziekenhuis bleek niet alleen dat ze haar heup had gebroken, maar ook dat een operatie er - gezien haar conditie - niet meer in zat. Toen daar nog geen week later een beroerte overheen kwam, was het zover en kwam ze op maandagmorgen 27 mei j.l. te overlijden. Na de uitvaartmis volgde in Roermond de crematie in stilte.

Wit U ons financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 - p.hamans@roerkerken.nl

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 - g.sars@roerkerken.nl

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - r.mom@roerkerken.nl

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - b.venner@roerkerken.nl

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - l.overbeeke@roerkerken.nl

Parochiebureau Herkenbosch, tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick, tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg, tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt, tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop, tel. 401 207 - martinus@roerkerken.nl